

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

dette punkt vil få en sådan omkostningsforøgelse og derved måske kan få en konkurrencefordel.

Vi ved også, at lande som Tyskland og Belgien har vist megen positiv interesse for frihandelsområdet, og jeg tror, jeg har lov til at udtale her i folketinget i dag, at vi i de forhandlinger, der har fundet sted, har mødt megen positiv forståelse for Danmarks synspunkter både hos Holland, Belgien og Tyskland. Jeg gør ikke her noget forsøg på at tage andre landes regeringers standpunkter til indtægt — jeg kan ikke udtale mig på disse landes vegne — men jeg har lov til at give udtryk for de fornemmelser af nuancer mellem de seks, som de foreløbige forhandlinger har givet offentligheden indtryk af findes. Derfor tror jeg ikke, man skal forenkle dette problem for stærkt, man skal ikke dramatisere standpunkterne for stærkt, man skal ikke blive for ensidig i sin vurdering og ikke stille det hele op som en stor omgang røvere og soldater mellem de seks og frihandelsområdet. Man vil finde, at linjerne i Europa, både økonomisk og politisk — som jo også mange af de ærede talere har givet udtryk for her i dag — bevæger sig på kryds og tværs over landegrænserne og folkegrænserne og også på kryds og tværs gennem de seks lande og landene udenfor.

Det ærede medlem hr. Per Federspiel sluttede sin tale med en alvorlig opfordring til regeringen; venstres hovedordfører sagde, at det ikke ville være forsvarligt at bygge vor økonomiske politik alene på forhåbningen om, at noget vil vise sig, der kan sikre en for os tilfredsstillende frihandelsløsning; det er bydende nødvendigt, sagde det ærede medlem, at vi allerede trækker linjerne op for en alternativ politik. Vi, tilføjede det ærede medlem på venstres vegne, tilsiger vor fulde medvirken til forhandlinger herom, eventuelt inden for nævn og udvalg, hvor drøftelserne med regeringen på dette felt hidtil er foregået.

Jeg vil gerne sige, at den forhandlingens hånd, det ærede medlem hr. Per Federspiel her på venstres vegne rækker frem til regeringen, på ingen måde skal blive afvist, tværtimod vil vi tage imod den. Regeringen afviser ikke den fremgangsmåde, venstres hovedordfører her har fremstillet som den rigtige;

det er tværtimod den fremgangsmåde, vi følger, og den, vi også i fremtiden ønsker at følge. Vi har ikke fra regeringens side på noget tidspunkt bygget vor politik udelukkende på visse forhåbninger om, at noget skulle vise sig, og at et frihandelsområde ville mere eller mindre dale ned som en gave fra himlen.

Ved siden af og samtidig med at vi — af de grunde, jeg her har nævnt, og som jeg ikke tror nogen kan være i tvivl om er i den mest direkte overensstemmelse med dette lands økonomiske interesser — på meget aktiv vis har ført forhandlingerne i frihandelsområdet, har vi stadig holdt os i direkte forhandlingskontakt med de seks lande. Jeg har selv været til møde med de seks' interimskomité i Bruxelles, jeg har i Paris haft lejlighed til at fremføre de danske standpunkter over for ministre fra alle seks lande på én gang, jeg har aflagt forhandlingsbesøg i Bruxelles og i Bonn, vi har haft fremtrædende forhandlere fra udenrigsministeriet i Haag, jeg har selv været i Rom, vi har ført samtaler med den franske regering i Paris o. s. v. Formålet med alt dette har været at stå i intim forhandlingsmæssig kontakt med de seks lande, sådan at vi har en føling med alternative forhandlingsmuligheder, hvis frihandelsområdeforhandlingerne enten skulle bryde sammen eller ende utilfredsstillende.

Jeg sagde udtrykkeligt: alternative forhandlingsmuligheder, og hermed vil jeg endnu en gang pege på noget, jeg allerede har fremhævet, nemlig at jeg tror, det er helt forkert, hvis man i de politiske og økonomiske debatter om denne sag her i Danmark stirrer sig blind på de tre modeller, der er lagt frem foran os: den nordiske model, de seks landes model og frihandelsområdemodellen, og tror, at nu gælder det om at forelske sig rigtig grundigt i en af de tre muligheder og derefter i mere eller mindre voldsomme diskussioner fremhæve netop én løsning på bekostning af alle de andre. Der er ingen, der siger, at Danmarks vej skal findes på den måde. Jeg kunne udmærket tænke mig kombinationer af meget forskellig art af alle tre muligheder; jeg kunne meget vel tænke mig, at Danmarks endelige løsning må ligge i en kombinationens kunst og ikke i en ensidig vælgen én bestemt udvej som den eneste saliggørende. Jeg tror, det